

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Piątnicy, 18-421 Piątница, ul. Stawiskowska 10, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „OPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Elżbieta Surawska.

Kontrolę w dniach 20-21.06.2013 r. przeprowadziły:

1/ Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,

2/ Dorota Moroz – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli znak: PS-I.431.1.17.2013.WB z dnia 05.06.2013r. wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez z-cę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Katarzynę Mularz.

Wyjaśnień udzielała: p. Elżbieta Surawska oraz p. Iwona Żelechowska, specjalista pracy socjalnej.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono.

OPS w Piątnicy realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 5 pkt. 4 i 19 statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątnicy, przyjętego uchwałą Nr 89/XXI/2012 Rady Gminy Piątница, z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Piątnicy.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uregulowana jest w zakresach czynności z dnia 14.01.2013 r. 4 pracowników oraz kierownika Ośrodka.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Piątница opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016 w Gminie*, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 80/XX/2012 Rady Gminy Piątница z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016”, zwany dalej Programem (program powinien być opracowany w 2010r., w związku z wejściem w życie z dniem 1 sierpnia 2010r. zmian do ustawy).

Program zawiera szcztątkową diagnozę, która nie odzwierciedla rzeczywistej skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Piątница.

Program zakłada realizację zadań problemowych m.in. podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych kierowanych do różnych grup odbiorców. Cele te są realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny, OPS, GKRPA, KMP, Sąd, Prokuraturę, Zakład Opieki Zdrowotnej, szkoły i przedszkola, związki wyznaniowe oraz organizacje pozarządowe. Na stronie internetowej Ośrodka www.opspiatnica.pl zamieszczane są informacje dotyczące prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zakupiono i przekazano ulotki, plakaty i broszury informacyjne. Z protokołu ustnych wyjaśnień wynika, że poszczególne instytucje zaangażowane w realizację ww. programu przeprowadziły szereg działań o charakterze profilaktycznym.

Program przewiduje również zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się pomocą rodzinie i przeciwdziałaniem przemocy. W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni oraz członkowie ZI uczestniczyli w 8 szkoleniach wymienionych w protokole ustnych wyjaśnień. Zakupiono również publikacje, związane z realizacją procedury NK i zapobieganiem przemocy w rodzinie.

Procedury postępowania wobec osób doznających przemocy zostały ujęte w Regulaminie Działania Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto opracowano informację dla osób doznających przemocy oraz dla osób stosujących przemoc. Informacja taka przekazywana jest każdorazowo ofierze i sprawcy przemocy, wywieszona jest również na tablicach ogłoszeniowych w miejscach publicznych we wszystkich wsiach na terenie gminy, ośrodkach zdrowia oraz parafii.

Program nie zawiera harmonogramu realizacji poszczególnych zadań, sposobu monitorowania oraz sprawozdawczości dotyczącej realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

[Akta kontroli Nr 7]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy jest prowadzone przez pracowników Ośrodka w Piątnicy, w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a także w ramach pracy socjalnej. W dniu 04.02.2013 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Prezydentem Miasta Łomża a Wójtem Gminy Piątnica, dotyczące świadczenia przez OIK w Łomży specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego, zgodnie z którym mieszkańcy Gminy Piątnica mogą bezpłatnie korzystać z pomocy specjalistów (od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 17.00 w siedzibie OIK). Prowadzone są tam również grupy wsparcia dla kobiet uwięzianych w przemoc domową i warsztaty psychoedukacyjne. Wcześniej obowiązywało porozumienie z dnia 01.02.2011 r. w tym samym zakresie. Z protokołu ustnych wyjaśnień wynika, że w 2012 r. udzielono 9 godz. porad psychologicznych (3 osobom) i 9 godz. porad prawnych (również 3 osobom). W 2013 r. udzielono 1 osobie porady psychologicznej w wymiarze 1 godziny. Udzielane porady są dokumentowane w oparciu o przekładany rachunek wraz z wykazem imiennym osób, którym udzielono porady.

Oprócz tego mieszkańcy gminy mogą skorzystać z poradnictwa prowadzonego przez:

- Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży ul. Wojska Polskiego 29 a

- dyżur psychologa : wtorek i czwartek w godz. 14¹⁵ – 16¹⁵

- dyżur prawnika : czwartek w godz. 12⁰⁰ - 16⁰⁰

- Centrum Pomocy Pokrzywdzonym przy PWSliP w Łomży ul. Wiejska 16, w następujące dni:

- wtorek w godz. 14¹⁵ - 16¹⁵

- czwartek w godz. 14¹⁵ – 17¹⁵

- pracowników socjalnych, podczas bieżącej pracy, poprzez przekazywanie ulotki opracowanej przez OPS, zawierającej kompleksowe informacje o możliwości skorzystania z pomocy. Działanie to jest odnotowywane w wywiadzie środowiskowym. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 19 czerwca 2013 r. udzielono 44 porad.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą prowadzone były przez pedagoga i psychologa w Publicznym Gimnazjum w Piątnicy, a także we wszystkich szkołach podstawowych w gminie i w ramach organizowanych imprez okolicznościowych.

[Akta kontroli Nr 7]

W kontrolowanym okresie podejmowano interwencję w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 44 razy - w 2012 r. 32 razy i w 2013 r.- 12 razy.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie z terenu gminy kierowane są do specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie przy PCPR ul. Wojska Polskiego 69.

Skierowanie do Ośrodka nie wymaga formy pisemnej i odbywa się po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. W kontrolowanym okresie nie kierowano osób do ww. Ośrodka.

Przeprowadzono natomiast 1 procedurę odebrania dziecka z rodziny, o którym mowa w art. 12a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, została przyjęta uchwała Nr 20/V/2011 Rady Gminy Piątnica z dnia 30 stycznia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 22/2011 Wójta Gminy Piątnica z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego, następnie zmienionego zarządzeniem Nr 21.2012 Wójta Gminy Piątnica z dnia 22 sierpnia 2012 r. w sprawie zmiany w składzie osobowym zespołu interdyscyplinarnego.

Celem zapewnienia współpracy w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI podpisano Porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym funkcjonującym na terenie gminy Piątnica w dniu 16 marca 2011 r. pomiędzy wójtem Gminy Piątnica, p. Edwardem Ładą a 7 podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

[Akta kontroli Nr 8]

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust.1, jednakże nie inicjuje interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie oraz nie diagnozuje problemu przemocy, co stanowi naruszenie art. 9b ust.2, pkt.1 i 3. Diagnoza sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą oraz podejmowanie procedury Niebieskie Karty dokonywane jest przez OPS w Piątnicy. Każdy z podmiotów wchodzących w skład ZI podejmuje działania we własnym zakresie, po uprzednim poinformowaniu przez Ośrodek i Przewodniczącego ZI o potrzebie podjęcia działań w związku z wpływem Niebieskiej Karty. Regulamin Działania Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Piątnica w § 3 dokładnie określa sposób postępowania przy realizacji procedury NK.

[Akta Kontroli Nr 6]

Przed przystąpieniem do prac wszyscy członkowie ZI oraz grup roboczych złożyli Wójtowi Gminy oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywały się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2012 r. ZI spotkał się 9 razy, natomiast w 2013 r. do dnia kontroli odbyło się 5 posiedzeń. Przedstawiona dokumentacja zawiera zaproszenia na posiedzenia, listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, protokoły z posiedzeń.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Prowadzono sprawy dotyczące wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Piątnica w ramach procedury „Niebieskie Karty”–NK (skontrolowano 11 spraw opisanych w załączniku do protokołu).

W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Piątnica zostało założonych 44 NK. W 2012 roku założono 32 Niebieskie Karty w tym 26 przez Policję, 1 przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) i 5 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątnicy. W roku 2013 r. 8 Niebieskich Kart założyła Policja, 1- GKRPA i 3 OPS.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że:

- w 2 przypadkach nie uzupełniono formularza Niebieska Karta-C, a w 3 Niebieska Karta-D, co jest niezgodne z § 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej rozporządzeniem,
- w 4 przypadkach nie opracowano przez ZI/GR planu pomocy rodzinie (co jest niezgodne z § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia), bądź zbyt późno założono NK-C tj. tuż przed zakończeniem procedury NK, mimo faktu że podmioty uczestniczące w procedurze realizowały działania według swej właściwości,
- w 6 przypadkach (na 7 zakończonych) nie poinformowano sprawcy o zakończeniu procedury NK, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia,
- mimo złożonego wniosku Publicznego Gimnazjum w Piątnicy o powołanie grupy roboczej z dnia 18.06.2012 r., grupy roboczej nie powołano (w dokumentacji brakuje informacji wyjaśniającej powody nie powołania, bądź pozostawienia sprawy do rozpatrzenia przez ZI, co wynika z zapisu rozdziału II § 2 pkt 5 Regulaminu Działania Grup Roboczych ZI w gminie Piątnica,

- w jednym przypadku stwierdzono wezwanie na tę samą godzinę sprawcy i ofiary przemocy (naruszenie §17 ust.2 rozporządzenia),
- pracownik socjalny podejmował działania, w celu zbadania sytuacji w rodzinie – diagnozowanie problemu, zebranie informacji, monitorowanie rodziny przed posiedzeniem ZI/GR i opracowaniem indywidualnego planu pomocy, (wymienione działania powinny być podejmowane w ramach prac ZI/GR - art. 9b ust. 2 pkt. 1-3 i 5 i art. 9b ust. 3, a także z § 3 Regulaminu Działania Grup Roboczych ZI w gminie Piątnica,
- posiedzenia ZI/GR odbywały się po upływie kilku miesięcy, od daty wpływu do ośrodka NK(nawet 5-mcy).

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zapisów wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątnicy.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątnicy, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątnicy.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątnicy pod numerem 1/2013 r.

Piątnica Poduchowna 19.08.2013

.....

(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Elżbieta Surawska

.....

podpis kontrolowanego

Wioleta Bagińska

.....

Dorota Moroz

.....

podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Piątnica Poduchowna 24.07.2013

.....

(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)